

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана
Боберського

Факультет туризму
Кафедра спортивного туризму

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ОК 27 «Організація екскурсійної діяльності»
на 2024-2025 навчальний рік

компонент освітньої програми – основний

Курстасеместривчення	III курс VI семестр
Освітня програма/ спеціалізація	«Туризм і рекреація»
Спеціальність	242 «Туризм і рекреація»
Галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Форма навчання	денна, заочна

Керівник курсу:

викладач кафедри спортивного туризму

Худоба Оксана Миколаївна

Контактна інформація:

моб.тел.: +380687356847

e-mail: khudoba.oksana90@gmail.com

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни «Організація екскурсійної діяльності» є формування у студентів фундаментальних знань, вмінь та навичок стосовно основ організації екскурсійної діяльності та специфіки надання екскурсійних послуг. Під час вивчення дисципліни студенти зможуть дізнатися не лише про особливості професійної діяльності у сфері організації та надання екскурсійних послуг, а й отримати базову інформацію про організацію освітньої діяльності за спеціальністю «Туризм і рекреація» в університеті. Важливим для подальшої фахової підготовки студентів буде розуміння взаємозв'язку та взаємозумовленості процесів у сферах туризму, рекреації та гостинності, що має на меті сформувати у студентів уміння та практичні навички виконання завдань, пов'язаних із
--	---

	процесами організації екскурсійної діяльності та надання екскурсійних послуг, а також із специфікою обслуговування в умовах конкурентної боротьби на сучасному ринку туристичних послуг.
Тривалість	VI семестр: 3 кредити ЄКТС/90 годин (30 год – лекції, 30 год – практичні, семінарські, 30 год – самостійна робота)
Форми та методи навчання	Лекції, практичні та семінарські заняття, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Вступний контроль, поточний контроль, підсумковий контроль. Підсумковий контроль – іспит.
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Інтегральні компетентності, якими повинен оволодіти студент
- Здатність комплексно розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як у процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються і характеризується комплексністю та невизначеністю умов
Загальні компетентності, якими повинен оволодіти студент
ЗК 4. Здатність застосовувати фахові та фундаментальні знання у професійній діяльності
ЗК 7. Здатність до усної та письмової ділової комунікації державною та іноземною мовами для спілкування у професійній та соціально-культурній сферах, володіння фаховою термінологією іноземною мовою. Здатність до усвідомленого поповнення і розширення комунікативних навичок у професійній сфері впродовж життя
ЗК 8. Здатність розуміти та поважати представників інших культур, ефективно застосовуючи комунікаційні концепції.
Фахові компетентності, якими повинен оволодіти студент
ФК 9. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.
Програмні результати навчання
РН 2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
РН 6. Здатність використовувати організаторські навички для планування роботи колективу та обслуговування туристів.
РН 7. Здатність до усної та письмової ділової комунікації державною та іноземною мовами для спілкування у професійній та соціально-культурній сферах, володіння фаховою термінологією іноземною мовою. Здатність розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт.
РН 9. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

Тематичний план навчальної дисципліни

Теми	Результати навчання	Оцінювання
1. <i>Поняття про екскурсознавство. Екскурсія як основний елемент екскурсійної діяльності.</i>	Розуміти місце екскурсознавства в системі туристологічних наук, його об'єкт, предмет та завдання. Знати визначення екскурсії, як туристичної послуги, закріпленої у нормативних документах, її ознаки та функції.	Обговорення на семінарському занятті, презентація
2. <i>Розвиток екскурсійної справи в Україні.</i>	Знати основні етапи у розвитку екскурсійної справи в світі та Україні, вміти характеризувати особливості кожного з етапів. Розуміти місце і значення туризму у житті суспільства впродовж історичного часу. Знати особливості розвитку екскурсійної діяльності на сучасному етапі.	Обговорення на семінарському занятті, презентація
3. <i>Загальні теоретично-методологічні основи організації екскурсійної діяльності.</i>	Знати визначення основних понять екскурсознавства, їх сутність та значення у екскурсійній практиці. Розуміти зміст і завдання екскурсійної теорії та екскурсійної методики, орієнтуватися у взаємозв'язках між поняттями. Розуміти специфіку екскурсійного методу пізнання.	Обговорення на семінарському занятті
4. <i>Організація надання екскурсійних послуг на туристсько-екскурсійних підприємствах.</i>	Орієнтуватися у напрямках роботи організації надання екскурсійних послуг на туристському підприємстві. Знати види туристсько-екскурсійних організацій та особливості їхньої діяльності.	Соціологічне дослідження, візуалізація статистичних даних по темі
5. <i>Технологія підготовки екскурсії.</i>	Знати специфіку роботи з екскурсійним матеріалом на усіх етапах створення екскурсійної послуги, знати складові елементи екскурсії. Розуміти зміст поняття «екскурсійний об'єкт», вміти аналізувати екскурсійні об'єкти. Знати особливості складання екскурсійних маршрутів, їх специфіку з урахуванням тематики екскурсійної послуги та вимог екскурсійної аудиторії.	Практична робота, навчальна екскурсія
6. <i>Техніка ведення екскурсії.</i>	Знати зміст поняття «техніка ведення екскурсії», основні вимоги до техніки ведення екскурсії. Вміти організувати роботу групи та екскурсовода з урахуванням вимог різних категорій екскурсантів. Розуміти призначення і принципи використання вільного часу в екскурсії.	Обговорення на семінарському занятті, навчальна екскурсія

<i>7.Методичні прийоми ведення екскурсій.</i>	Знати класифікацію методичних прийомів. Володіти методичними прийомами екскурсійного показу та екскурсійної розповіді та вміти застосовувати на практиці.	Обговорення на семінарському занятті, практична робота,
<i>8. Особливі методичні прийоми на екскурсій.</i>	Розуміти зміст та призначення особливих методичних прийомів екскурсійної діяльності. Знати класифікацію особливих методичних прийомів та специфіку їх використання в екскурсійному процесі.	Обговорення на семінарському занятті, навчальна екскурсія
<i>9. Професійна майстерність екскурсовода.</i>	Розуміти зміст поняття «професійна майстерність екскурсовода», знати складові професійної майстерності екскурсовода. Набути вмінь і навичок екскурсовода щодо підготовки та проведення екскурсій. Знати напрямки підвищення професійної майстерності екскурсовода.	Обговорення на семінарському занятті, навчальна екскурсія, презентація
<i>10. Мова екскурсовода.</i>	Знати роль мови та мовлення у професії екскурсовода. Вміти охарактеризувати стиль мови та техніку мови екскурсовода, культуру мови, багатство його мовного словника. Розуміти зміст поняття «образність мови». Мати навик формування майстерності володіння мовою.	Обговорення на семінарському занятті, презентація
<i>11. Невербальні засоби спілкування.</i>	Знати зміст поняття «невербальні засоби спілкування», їх роль та особливості у процесі проведення екскурсій. Набути навиків ефективного використання невербальних засобів спілкування у процесі надання екскурсійної послуги.	Обговорення на семінарському занятті, навчальна екскурсія
<i>12. Психологічні основи екскурсійної діяльності.</i>	Знати умови активізації екскурсійного спілкування у процесі надання екскурсійних послуг. Мати навик визначення психологічного стану екскурсовода та екскурсійної групи, об'єктивної оцінки особливостей поведінки індивідів. Вміти керувати психологічним станом екскурсантів з метою ефективного надання екскурсійної послуги.	Обговорення на семінарському занятті, практична робота, навчальна екскурсія, рольова гра

ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Основні

1. Арсененко І. А., Іванова В. М. Екскурсійна діяльність як основа функціонування ринку екскурсійних послуг. Науковий часопис Scientific Journal НПУ імені М.П. Драгоманова National Pedagogical Dragomanov University Серія 4. Географія і сучасність. – 2015. Вип. 19 (33). – С. 191-195.
2. Галасюк С.С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності. – К.: «Центр

- учбової літератури», 2020. – 178 с.
3. Кіптенко В. Організація екскурсійних послуг: Підручник. / В.К. Кіптенко, О.Ю. Малиновська : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. – 518 с:
  4. Король О.Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі : навч.-метод. посібник / О.Д. Король – Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2016. – 144 с.
  5. Леоненко Н. А. Організація екскурсійної діяльності: консп. лекцій. Х.: НУЦЗУ, 2019. – 167 с.
  6. Лисюк Т.В. Екскурсійне обслуговування у структурі туристичного продукту / Т.В. Лисюк, О.С. Терещук, О.О. Дмитрук // Причорноморські економічні студії. Серія: Економіка та управління підприємствами - Випуск 28-1. – 2018. – С. 175-178.
  7. Організація екскурсійної діяльності : навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності 242 «Туризм» / уклад. Н. В. Аксьонова. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2022. – 232 с.
  8. Організація туризму (Організація екскурсійної діяльності) : навчально-методичний посібник / І. В. Литовченко. –Полтава : ПУЕТ, 2017. – 48 с
  9. Покоłodна М.М. Організація екскурсійної діяльності : підручник.; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 180 с.
  10. Феленчак Ю. Б. Інформаційні технології в екскурсійній справі / Ю. Б. Феленчак // Маркетинг в умовах розвитку цифрових технологій : матеріали всеукр. наук.- практ. інтернет-конф. (5 жовтня 2018 р). – Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2018. – С. 427-429.
  11. Чернишова Т.М. Організація екскурсійної діяльності: навчальний посібник. Житомир: Поліський національний університет, 2022. 160с.

Допоміжні

1. Альтгайм Л. Б. Основне значення та принципи організації екскурсійних послуг. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. 2014. –№ 6(1). – С. 215-219.
2. Альтгайм Л.Б. Основи музейної та екскурсійної діяльності. Курс лекцій. – Тернопіль: Тернопільський нац. пед. університет ім. В. Гнатюка, 2007. – 113 с.
3. Бабарицька В. Екскурсознавство і музеєзнавство : навч. посіб. / В. Бабарицька, А. Короткова, О. Малиновська – К. : Альтерпрес, 2012. – 444 с.
4. Галасюк С.С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 178 с.
5. Інструкція щодо організації та проведення екскурсій і подорожей з учнівською та студентською молоддю, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 02.10.2014 № 1124 «Про затвердження нормативно-правових актів, які регламентують порядок організації туристсько-краєзнавчої роботи», зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 27.10.2014 за № 1340/26117.
6. Історія екскурсійної діяльності в Україні: Навч. посібник для студ./ В.К.Федорченко, О.М. Костюкова, Т.А. Дьорова, М.М. Олексійко. – К.: Кондор, 2010. – 166 с.
7. Організація екскурсійної діяльності. Опорний конспект лекцій. Укладач О.О. Каролоп.- К.: Видавничий центр КНТЕУ. - 2002. – 45 с.
8. Матвієнко А. Т. Технологія та організація туристичної діяльності: Навч. посібник. К.: Кондор, 2015. 120 с.
9. Покоłodна М.М. Опорний конспект лекцій з дисциплін «Екскурсознавство» «Організація екскурсійних послуг». ХНАМГ, Уклад.: – Х.: ХНАМГ, 2007. – 80 с.
10. Чагайда І. М., Грибакова С. В. Екскурсознавство. Навчальний посібник. – К.:“Кондор”, 2004. – 204 с.

Інформаційні ресурси:

1. Europeanfederationoftouristguideassociations. - [Electronicresource]. – Regimeofaccess : <http://www.feg-touristguides.com>
2. WorldFederationofTouristGuideAssociations. [Electronicresource]. – Access mode :

- <http://www.wftga.org>.
3. WorldTourismOrganisation. UNWTO. [Electronicresource]. – Access mode : <http://www2.unwto.org>.
  4. Віртуальні тури Україною. - Електронний ресурс]. – Режим доступу. <https://discover.ua/virtual-tours>
  5. Всеукраїнська Асоціація Гідів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://uaguides.com>.
  6. Державна служба статистики України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
  7. Законодавство України URL : <http://www.rada.kiev.ua/>
  8. Музейний простір. Музеї України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://prostir.museum.ua>.
  9. Національна туристична організація України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ntoukraine.org>.
  10. Положення про порядок видачі дозволів на право здійснення туристичного супроводу фахівцям туристичного супроводу, від 20 жовтня 2004 року № 1344/9943. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1344-04>
  11. Про охорону культурної спадщини : Закон України // Верховна Рада України. – Чинний. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1805-14>
  12. Туристичні послуги. Вимоги до професійної підготовки та кваліфікаційних програм для гідів. «Про прийняття нормативних документів України, гармонізованих з міжнародними та європейськими нормативними документами, та скасування нормативних документів. – України»: Наказ від 11 серпня 2016 року № 236. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://online.budstandart.com>.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання. Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою Зараховуються бали, набрані при поточному опитуванні, самостійній роботі та бали підсумкового контролю. При цьому обов'язково враховується присутність студента на заняттях та його активність під час практичних робіт. У випадку проведення навчальних екскурсій їх відвідування оцінюється як окремий вид роботи. Додаткові бали – присутність студента на усіх лекційних заняттях – 10 балів, наявність конспекту лекцій – 10 балів; написання наукових робіт, участь у конференціях – 10 балів (кожна виконана робота). Семінарські та практичні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (60% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання (дострокове складання) курсу відбувається з дозволу деканату за наявності поважних причин.

Вступний контроль здійснюється на першому занятті у вигляді короткого бліц-опитування з метою аналізу наявних знань студентів по дисциплінах, які мають тісних зв'язок із вивченням дисципліни «Організація екскурсійної діяльності». Вступний контроль не оцінюється, так як основна ціль – проаналізувати сукупність наявних знань студентів задля подальшого донесення матеріалу.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, семінарських та модульних занять в усній та письмовій формах.

- Опитування.

- Перевірка завдань для самої роботи.
- Перевірка матеріалів самопідготовки.
- Виконання завдань семінарських занять.
- Виконання контрольних (модульних) робіт.

Максимальний сумарний бал за результатами поточного оцінювання – 50 балів. Для допуску до підсумкового контролю необхідно набрати не менше 31 бала.

Підсумковий контроль – іспит (в усній формі) денна та заочна форма навчання.

Максимальна оцінка на іспиті – 50 балів. Всього за курс – 100 балів

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час іспиту заборонене. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн опитування та виконання практичних робіт. Дотримання правил та норм академічної доброчесності, етичної поведінки та корпоративної культури здійснюється відповідно до Положення про дотримання академічної доброчесності ЛДУФК імені Івана Боберського <https://www.ldufk.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennja-pro-dobrochesnist-04-20.pdf>.

Політика зарахування результатів неформальної освіти. Студенти, які здобули освітні компетентності, за межами ЛДУФК імені Івана Боберського, при їх відповідності постреквізітам освітньої програми, можна перезарахувати їх результати у якості виконання зарахованої теми відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті https://www.ldufk.edu.ua/wp-content/uploads/2023/02/polozhennia_neformalna_osvita.pdf.

Рекомендовано, для удосконалення професійних знань та навиків проходити онлайн-курси на освітніх платформах: <https://learndigital.withgoogle.com/digitalworkshop-ua>, <https://prometheus.org.ua/>

Використання ШІ (штучного інтелекту) у процесі навчання. Одна з найважливіших переваг штучного інтелекту в освіті – це його здатність забезпечувати персоналізований досвід навчання. Саме тому, навчальним курсом передбачено проходження онлайн-курсу про застосування штучного інтелекту (AI) для роботи та бізнесу за покликанням https://rsvp.withgoogle.com/events/ai-basics_2023_short/home. Сертифікат, який студент отримає після проходження онлайн-курсу є підставою для перезарахування балів (30 балів) у рамках політики неформальної освіти.

Шкала оцінювання знань студентів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни «Організація екскурсійної діяльності»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно добре
82-89	B	
75-81	C	задовільно
68-74	D	
61-67	E	
35-60	FX	незадовільно з можливістю повторного складання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--